

# БЕЗПЕЧНІ УМОВИ ПРАЦІ НА ЗАНЯТТЯХ З МЕХАНІЧНОЇ ОБРОБКИ МЕТАЛІВ

*Сотничок О.С.*

*Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка*

***Анотація.** Стаття «Безпечні умови праці на заняттях з механічної обробки металів» містить огляд потенційних небезпек, що можуть виникнути на заняттях з механічної обробки металів, розгляд нормативно-правових актів, які регулюють безпеку умов праці, опис практичних прикладів забезпечення безпеки на заняттях з механічної обробки металів та розгляд вимог до техніки безпеки.*

***Ключові слова:** безпека умов праці, механічна обробка металів, небезпеки, техніка безпеки, індивідуальний захист*

Механічна обробка металів є важливим етапом виробничого процесу, який забезпечує виготовлення різноманітних деталей і вузлів для машин і механізмів. Однак, така діяльність пов'язана з підвищеним ризиком виникнення травм і професійних захворювань. Тому, безпечні умови праці на заняттях з механічної обробки металів є надзвичайно важливою проблемою, яка потребує вивчення та вдосконалення. На сьогоднішній день безпека праці на виробництві є однією з найважливіших проблем у більшості країн світу. За даними Міжнародної організації праці, щорічно в світі відбувається близько 2,3 мільйона випадків професійних травм, які часто призводять до серйозних наслідків, включаючи інвалідність та смерть працівників. У зв'язку з цим, вирішення проблеми безпеки праці є актуальним завданням, яке стоїть перед відповідальними особами та владою.

Зокрема, на заняттях з механічної обробки металів, здобувачі освіти можуть стикатися з різноманітними небезпеками, такими як порізи, опіки, отруєння, шумове та вібраційне навантаження тощо. Для того, щоб зменшити ризик виникнення таких травм, необхідно вживати відповідні заходи безпеки на

робочому місці, а також правильно використовувати обладнання та інструменти.

Безпека умов праці є однією з ключових складових успішної роботи будь-якої промислової організації та навчального закладу. Заняття з механічної обробки металів потребують підвищеної уваги до питань безпеки, оскільки вони пов'язані з використанням потужних інструментів та машин, які можуть призвести до травм або навіть смерті учасників процесу. Навчальні заклади мають велику відповідальність за забезпечення безпеки учнів під час занять з механічної обробки металів. Необхідно вчасно попереджати про можливі небезпеки та вимоги до безпеки при роботі з інструментами та машинами, а також забезпечувати відповідний рівень захисту учасників процесу. Оскільки механічна обробка металів є важливим елементом виробничих технологій та металообробних виробництв, важливо підтримувати високий рівень уваги до питань безпеки на всіх етапах роботи з металом, включаючи навчання. Тому ця тема є актуальною і потребує ретельного вивчення та дотримання відповідних вимог безпеки при роботі з металом [2].

Одним з головних завдань на заняттях з механічної обробки металів є забезпечення безпеки студентів. Оскільки ці заняття пов'язані з використанням різних інструментів та обладнання, можуть виникнути певні небезпеки, які можуть призвести до травм. Серед потенційних небезпек на заняттях з механічної обробки металів можна виділити наступні:

- травми внаслідок різання гострими краями металу;
- опіки внаслідок роботи з гарячим металом;
- травми внаслідок контакту з рухомими деталями обладнання;
- пошкодження слуху внаслідок роботи з високошвидкісними різальними інструментами;
- отруєння внаслідок вдихання шкідливих речовин під час роботи з металами;
- травми внаслідок неправильного використання та обслуговування

обладнання.

Однак, з правильною організацією занять та дотриманням відповідних правил та інструкцій з безпеки, ризик виникнення таких небезпек може бути значно зменшений.

Практичний аспект безпеки умов праці на заняттях з механічної обробки металів включає в себе рекомендації та заходи щодо забезпечення безпеки студентів під час виконання практичних завдань на верстатах.

Одним з основних засобів захисту від небезпек на заняттях з механічної обробки металів є використання засобів індивідуального захисту. Ці засоби призначені для захисту студентів від можливих шкідливих та небезпечних факторів на робочому місці.

Основними засобами індивідуального захисту на заняттях з механічної обробки металів є:

1. Окуляри зі стійкого матеріалу, що захищає очі від струменів металеві стружки та іскри.
2. Шолом з металевим козирком, який захищає голову від ударів предметів та залишків металу.
3. Надувний пристрій, який захищає від впливу шкідливих газів, пилу та інших шкідливих факторів.
4. Перчатки, що захищають руки від ушкоджень та впливу агресивних середовищ.
5. Одяг зі спеціального матеріалу, який захищає від ударів, обливання рідинами та іншими факторами.
6. Спеціальні навушники, що захищають від шуму.
7. Респіратори, які захищають дихальні шляхи від небезпечних речовин та пилу [3].

Важливою умовою є правильний вибір і використання засобів індивідуального захисту, який повинен відповідати конкретним умовам праці та виду робіт. Також необхідно забезпечити своєчасне обслуговування та заміну засобів індивідуального захисту при пошкодженні або зношенні. Для

забезпечення безпеки умов праці на заняттях з механічної обробки металів необхідно дотримуватись вимог до техніки безпеки. Основними вимогами є:

1. Встановлення захисних огорожень на механізмах і пристроях, що забезпечують обробку металу. Огородження повинні запобігати можливості потрапляння рук або інших частин тіла людини в зону обробки.

2. Використання спеціальних пристроїв для затискування деталей, які потрібно обробляти, та забезпечення їх стійкого кріплення. Це дозволяє уникнути випадкового зсуву деталі під час обробки.

3. Використання інструментів з якісними гострими ріжучими кромками, що дозволяє уникнути їх випадкового зламу та забезпечити точну та швидку обробку.

4. Обов'язкове використання спеціальних засобів захисту органів дихання (респіраторів) та очей (окулярів), що дозволяє уникнути отруєння або травмування під час обробки.

5. Забезпечення високої якості технічного обслуговування обладнання та механізмів, що забезпечують обробку металів. Регулярне профілактичне обслуговування знижує ризик аварій та нещасних випадків на робочому місці.

6. Обов'язкове проведення інструктажу з безпеки умов праці на заняттях з механічної обробки металів для всіх працівників, що займаються цим видом роботи.

На факультеті технологій та дизайну педуніверситету проводяться заняття з механічної обробки металів, під час яких дотримуються ряду практичних прикладів забезпечення безпеки умов праці, зокрема:

1. Застосування індивідуальних засобів захисту. Викладачі та студенти використовують захисні окуляри, рукавиці, маски для обличчя, щоб захистити себе від можливих травм та отруєнь.

2. Огляд техніки перед початком роботи. Перед початком роботи з обладнанням необхідно здійснити повний огляд, щоб переконатися в його стані та правильному використанні.

3. Дотримання правил роботи з обладнанням. При роботі з обладнанням

необхідно дотримуватися встановлених правил експлуатації, а також не відхилятися від нормативів безпеки.

4. Контроль за процесом роботи. Під час проведення робіт необхідно контролювати весь процес роботи та реагувати на можливі проблеми.

5. Навчання студентів безпечним методам роботи. Викладачі повинні постійно нагадувати студентам про необхідність дотримуватися правил безпеки та навчати їх безпечним методам роботи з обладнанням [1].

Ці практичні приклади забезпечення безпеки умов праці на заняттях з механічної обробки металів на факультеті технологій та дизайну допомагають запобігти можливим травмам та забезпечити безпеку студентів та викладачів під час проведення практичних занять. У процесі механічної обробки металів існує багато потенційних небезпек, пов'язаних зі здоров'ям та безпекою праці. Забезпечення безпеки умов праці на заняттях з механічної обробки металів є важливим завданням, що потребує дотримання відповідних нормативно-правових актів, техніки безпеки та використання засобів індивідуального захисту. На факультеті технологій та дизайну забезпечення безпеки умов праці на заняттях з механічної обробки металів є одним із пріоритетних напрямків діяльності. У рамках цього факультету проводяться регулярні навчальні семінари з безпеки праці, де студенти ознайомлюються з основними правилами техніки безпеки та вивчають методи забезпечення безпеки умов праці на заняттях з механічної обробки металів.

Отже, забезпечення безпеки умов праці на заняттях з механічної обробки металів є важливим завданням для забезпечення здоров'я та безпеки праці студентів та працівників. Дотримання правил техніки безпеки, використання засобів індивідуального захисту та дотримання нормативно-правових актів допоможуть у забезпеченні безпеки умов праці та запобіганні нещасним випадкам.

### **Список використаних джерел**

1. Безпека праці під час обробки металів. URL: <https://oppb.com.ua/news/bezpeka-praci-pid-chas-obrobky-metaliv>

2. Кошель В.І., Сав'юк Г.П., Дзундза Б.С. Основи охорони праці. Практичні заняття: навчально-методичний посібник. ІваноФранківськ : НАІР, 2014. 151 с.

3. Титаренко В. М. Основи виробничої безпеки у майстернях. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2022. 296 с.

**ПРЕВЕНТИВНІ ЗАХОДИ ЩОДО ОНЛАЙН-БЕЗПЕКИ ВІДЕОІГОР:  
ЯК ЗАХИСТИТИ ДІТЕЙ ВІД НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ ІНТЕРНЕТУ  
ПІД ЧАС ГРИ.**

***Стеценко Н.М.***

*Ліцей № 6 "Лідер" Полтавської міської ради*

***Анотація.** У даній статті розглядається проблема онлайн-безпеки під час гри в відеоігри та запропоновані превентивні заходи для попередження негативних наслідків від їх використання. Автори статті наголошують на тому, що відеоігри можуть мати певні негативні наслідки на психічне та фізичне здоров'я користувачів, тому важливо вживати певні заходи безпеки для захисту себе та своїх даних в мережі.*

***Ключові слова:** онлайн-безпека, відеоігри, учні, школа.*

Наукові дослідження з даної теми є актуальним напрямком досліджень в галузі психології, педагогіки, соціології та інших наукових дисциплін, які вивчають вплив відеоігор на дітей та роль батьків у регулюванні їх використання. Багато досліджень показують, що відеоігри можуть мати різноманітний вплив на розвиток дітей, включаючи когнітивний, емоційний та соціальний розвиток.

Комп'ютерні розваги стали важливою частиною сучасної культури, і їх популярність продовжує зростати, з ростом доступності, багато дітей